

IZLAGANJE NA JAVNI UVID PODATAKA IZMJERE I KATASTARSKOG KLASIRANJA ZEMLJIŠTA U PRAKSI

Sara Mihaljevi

Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina, grad Livno (e-mail: sarakonta@live.com)

Sažetak: Aerofotogrametrijska izmjera većeg dijela teritorija Federacije BiH u svrhu izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta na javni uvid obavljena je 1980-ih godina i sve su aktivnosti nastavljene do početka rata, te od završetka rata do 2003. godine. Podaci aerofotogrametrijske izmjere u geodetskom smislu čine osnovu za uspostavu katastra nekretnina. Promjena zakonskog okvira, donošenjem i usvajanjem Zakona o zemljišnim knjigama 2003. godine, imala je za posljedicu prekid i potpunu obustavu postupka izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta na javni uvid. Tek donošenjem Uredbe o izlaganju na javni uvid podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta („Službene novine Federacije BiH“, broj 92/16) krajem 2016. godine stvoreni su preduvjeti za nastavak tih aktivnosti.

U vremenskom rasponu od 40 godina od trenutka snimanja do trenutka izlaganja takvih podataka na javni uvid nastale su brojne promjene na terenu, od kojih mnoge nisu evidentirane u katastru. Primjer takvih promjena su izgrađene prometnice, stambena naselja, te zgrade kolektivnog stanovanja koje nisu uplanjene niti etažirane u službenom katastarskom operatu.

Izlaganje na javni uvid obavljaju povjerenstva koje imenuju gradska/općinska vijeća po katastarskim općinama putem popisnog lista. Ovaj članak više će se baviti problematikom izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta u praksi, s posebnim osvrtom na probleme s kojima se susreću povjerenstva koje rade na takvim poslovima.

Ključne riječi: Izlaganje na javni uvid, Uredba o izlaganju, povjerenstvo za izlaganje, praksa, popisni list

1. UVOD

Jedinice lokalne samouprave (JLS) koje ulaze u proces izlaganja na javni uvid podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta osiguravaju pravne preduvjete za odvijanje tog procesa donošenjem određenih pravnih akata, a to su:

- odluka o osnivanju katastra nekretnina
- program aktivnosti
- rješenje o imenovanju povjerenstva za izlaganje podataka izmjere i katastar nekretnina (Povjerenstvo)
- rješenje o izradi i sadržaju plana Povjerenstva,
- odluka gradskog/općinskog vijeća o visini troškova dopunske izmjere koje provodi Povjerenstvo ili visini naknada za postupanje Povjerenstva

S obzirom da su aktivnosti izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta bile u fazi mirovanja do trenutka donošenja Uredbe, JLS i Povjerenstva putem kojih se obavlja izlaganje podataka na javni uvid stavljena su pred određeni izazov – to se tiče same pripreme, organizacije i procesa izlaganja. Pod pretpostavkom da je urađena aerofotogrametrijsko snimanje i izrađena baza podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta (BPIKK) sam postupak izlaganja na javni uvid možemo podijeliti u dvije faze:

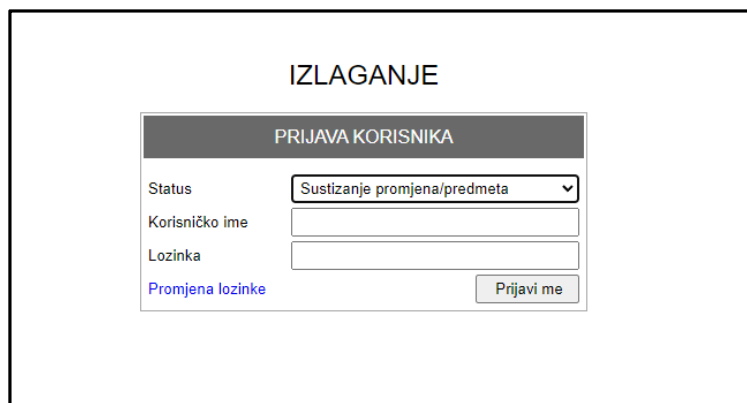
1. Postupak afluriranja BPIKK i provođenja promjena, tzv. faza sustizanja promjena,
2. Postupak izlaganja na javni uvid

Prije samog postupka ažuriranja BPIKK i provedenja promjena poželjno je provesti špripreme BPIKK za provedenje promjena. Iskustvo je pokazalo da se ove špripreme u kasnijim fazama olakšati rad Povjerenstva, iako su su Uredbom propisane u kasnijim fazama tijekom izlaganja. Te pripreme odnose se na:

- provjeru i prijenos parcela upisanih u popisni list šNepoznati korisnikō na temelju postoje ih evidencija i dostupne dokumentacije. U ovoj pripremi svakako veliku pomoć pruža i član Povjerenstva s područja mjesne zajednice na kojoj se izlaganje obavlja.
- Ako se pregledom BPIKK ustanovi da je jedan korisnik upisan u više popisnih listova poželjno je odmah izvršiti njihovo spajanje

2. POSTUPAK AŽURIRANJA BPIKK I PROVOĐENJE PROMJENA

S obzirom da je od vremena aerofotogrametrijskog snimanja do trenutka izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta na javni uvid prošlo 40-ak godina, potrebno je BPIKK ažurirati promjenama koje su provedene u sluffbenom katastarskom operatu, naravno ukoliko je to moguće. Proces sustizanja promjene provodi se u digitalnom okruženju kroz softver za izlaganje podataka. Na *Slika 1* prikazano je početno sučelje tog softvera.

Slika 1: Faza sustizanja promjena u softveru za izlaganje podataka

Kako bi se u BPIKK mogle provesti promjene provedene u sluffbenom katastarskom operatu, potrebno je napraviti identifikaciju parcela u katastarskim općinama u kojima postoje katastarski planovi starog promjera. Takav primjer identifikacije austrougarskog i novog plana prikazan je na *Slika 2*.

Pri pripremi za provedenje promjena u fazi sustizanja promjena Povjerenstva se susreću s pripremom za provedenje katastarskih promjena na planu (uplana, cijepanja) i pripremom za provedenje katastarskih promjena u operatu (prijenos posjeda temeljem ugovora, sudskih presuda i sl.). Pregledom katastarske arhive i zbirke dokumenta Povjerenstvo se susreće sa sljedećim slučajevima:

1. Promjena prijavljena u vafle em katastarskom operatu nije evidentirana u BPIKK –to zahtijeva provedenje promjene.
2. Promjena prijavljena u vafle em katastarskom operatu već evidentirana u postupku izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta ne zahtijeva provedenje.

Slika 2: Identifikacija katastarskih parcela austrougarskog i novog plana

2.1. Prikupljanje podataka o promjenama

U slučaju da promjena prijavljena u vafle em katastarskom operatu nije evidentirana u BPIKK mofle se dogoditi da se na osnovu dokumentacije u spisu promjena ne mofle provesti. Za promjene korisnika u BPIKK za koje nije dovoljna dokumentacija sadržana u spisu, Povjerenstvo provodi dodatne radnje i postupke: poziva korisnike, saslušava i dopunjava dokumentaciju od strane korisnika kako bi se promjena provela. Za provo enje promjena na planu kao što su cijepanje, uplane, promjene na ina korištenja i sl. Povjerenstvo planira terenski uvi j i snimanje pri provo enju promjena ili prilikom dopunskog premjera. Naj e i razlog je nedovoljno tehni kih podataka za provo enje promjene i velika odstupanja starog i novog plana.

Trenutna evidencija posjednika u slufbenom katastarskom operatu nije afluorna. Trend neafluornosti zapo inje od trenutka ukidanja poreza na poljoprivredno zemlji te, kada katastar gubi svoju prvotnu svrhu. Obzirom da je od trenutka aerofotogrametrijskog snimanja do trenutka izlaganja podataka na javni uvid pro lo ne to vi e od 40 godina, veliki dio upisanih korisnika na nekretninama vi e ne odgovara stanju na terenu. Dio korisnika tada upisanih na nekretninama je preminuo, dio odselio, a dio svoje nekretnine prodao. injenica da evidencija posjednika u slufbenom katastarskom operatu nije afluorna zbog provo enje kupoprodajnih i darovnih ugovora, sudskih presuda i rje enja o naslje ivanju

samo u zemlji–noknjifnoj evidenciji, nalafle Povjerenstvima suradnju sa zemlji–noknjifnim uredima. Na temelju dokumentacije koja je provo ena u zemlji–noknjifnom ali ne i u katastarskom operatu, Povjerenstva e nastoji aflurirati BPIKK i upisati stvarne korisnike nekretnina ili njihove nasljednike kojima e biti upu eni pozivi o izlaganju na javni uvid podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemlji–ta. Mofle se re i da je ova procedura, iako nije propisana Uredbom, neizbjefna za temeljitu i kvalitetnu pripreme BPIKK prije postupka izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemlji–ta na javni uvid.

Kada se provedu prijavljene katastarske i zemlji–no–knjifne promjene potrebno je napraviti usporedbu stanja plana i terena. Iskustva su pokazala da odre eni dio promjena, kao –to su putovi ili blok naselja nisu evidentirane u vafle em katastarskom operatu, a ni u BPIKK. Usporedbom plana i terena utvr uje se koli ina neevidentiranih promjena te u suradnji s JLS utvr uje na in dopunske izmjere. Jedan primjer usporedbe stanja terena i plana prikazan je na *Slika 3* na kojoj su crvenim linijama prikazane promjene na parcelama, a plavim linijama novoizgra eni objekti koji je potrebno snimiti. Dopunska izmjera provodi se na temelju propisa koji ure uju izmjeru i katastarsko klasiranje zemlji–ta.

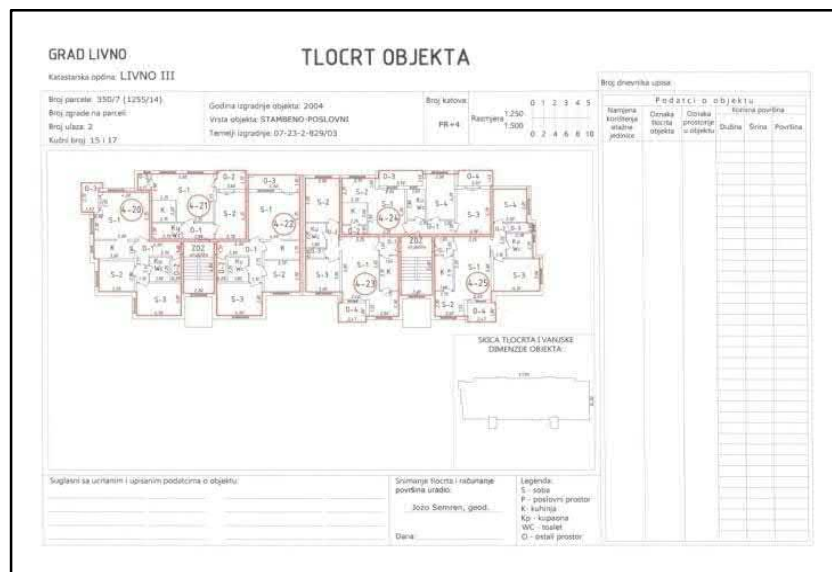
JLS u ijim katastarskim op inama se provodi dopunsko snimanje u svrhu afluriranja plana zauzimaju razli ite stavove prilikom provo enja dopunske izmjere. To se prije svega odnosi na unos u BPIKK lokalnih, magistralnih i drugih vrsta putova za koje do sada nije provedena procedura upisa u katastar i zemlji–nu knjigu, ali oni dugi niz godina egzistiraju na terenu i slufle svojoj svrsi. Sli no se doga a s uzurpacijama zemlji–ta i bespravno izgra enim objektima koji kao takvi egzistiraju dugi niz godina na terenu. Me utim zbog odredbi zakona o gradnji koji sprje avaju upis u zemlji–nu knjigu gra evine za koju nije izdate uporabna dozvola, u pojedinim katastarskim op inama unos takvih promjena u BPIKK, zbog stava JLS, ostao je samo na evidentiranju takvih gra evina i promjena na parcelama pomo nim linijama na planu. To prakti no zna i da su vidljivi samo u grafi kom dijelu baze ali ne i u operatu (Roi M, Lesko I, 2011). Takvi i sli ni stavovi koji su na flalost nametnuti Povjerenstvima, onemogu uju njihov neovisan rad i oteflavaju cjelokupan proces sustavne pripreme, a kasnije i postupak izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemlji–ta na javni uvid.

Ako se napravi osvrt na 1983. godinu kad je ura eno aerofotgrametrijsko snimanje i uvid u izra ene fotoskice, nesumnjivo je da je prikazano stvarno stanje obiljeffja zemlji–ta, bez obzira da je li takvo stanje egzistira pravno ili bespravno. Ako uzmemo u obzir da su se u tom vremenu takvi podaci izmjere i katastarskog klasiranja zemlji–ta, a koji su odraflavali stvarno stanje na terenu, izlagali na javni uvid i na njima se ak utvr ivala i prava, postavlja se pitanje za–to se danas stvara toliki otpor pri afluriranju BPIKK sa svim promjenama koje su se dogodile u me uvremenu.

Slika 3: Usporedba stanja na terenu i katastarskog plana

U urbanim katastarskim opcinama, posebno tamo gdje postoje objekti kolektivnog stanovanja potrebno je prikupiti i podatke o etažnim jedinicama. Sukladno Uredbi, takve podatke prikupljaju i izrađuju diobene planove katastarske službe JLS. Objekti koji su upisani u zemlji-noj knjizi se preuzimaju, a na temelju postojećih dokumentacija izrađuju se diobeni planovi kao što je prikazano na Slika 4. Za objekte koji nisu upisani u zemlji-nu knjigu diobeni planovi nastoje se izraditi temeljem podataka iz arhive ranijeg fonda za stanovanje. Ukoliko nije moguće izraditi diobeni plan na temelju dokumentacije iz knjige poloflenih ugovora ni bilo koji drugi način, potrebno je izraditi plan uviđajem na terenu koji rade ili katastarske službe ili putem natjeravanja ovlaštenih geodetske tvrtke.

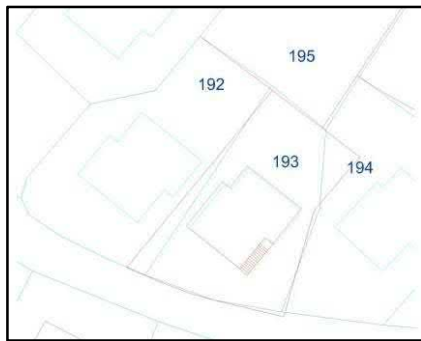

Slika 4: Diobeni plan

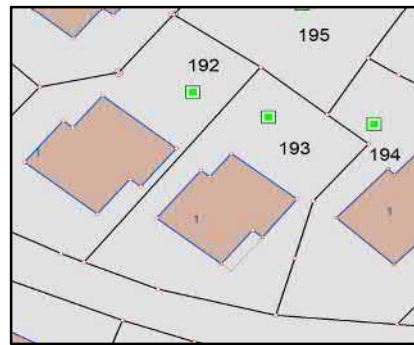
2.1 Provođenje promjena u BPIKK

Nakon pripreme podataka za provođenje u Autocad-u, kao što je prikazano na Slika 5, slijedi provođenje promjena importom tih podataka u BPIKK prikazano na Slika 5. Promjene u BPIKK se provode sukladno procedurama za provođenje promjena u bazi podataka katastra nekretnina (BPKN), s izuzetkom što se umjesto rješavanja o provedenoj promjeni

izra uje obavijest o provedenoj promjeni, koja se dostavlja podnositelju zahtjeva ukoliko je bio uklju en u proces provo enja promjene.

Slika 5: Priprema za provođenje u Autocad-u

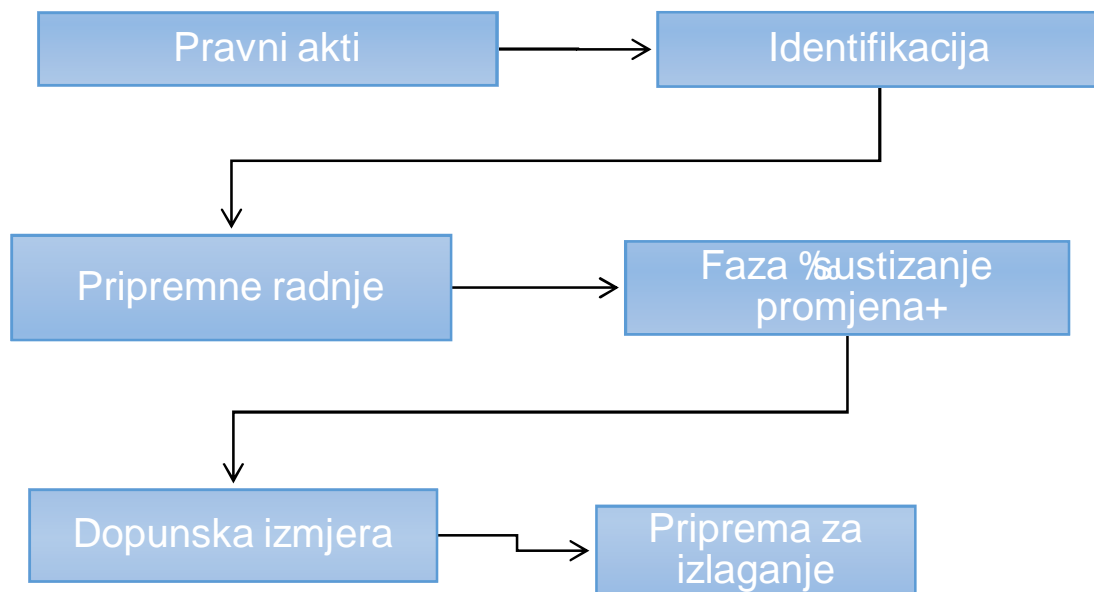
Slika 6: Provedena promjena u BPIKK

2.2 Osiguranje uvjeta za izlaganje i kampanja javnog informiranja

Nakon kvalitetne i temeljite pripreme podataka za izlaganje potrebno je organizirati sam proces izlaganja na na in da se s obzirom na mjesto izlaganja osiguraju i opreme potrebne prostorije za rad Povjerenstva, osigura tehni ka oprema i pripreme potrebni obrasci i knjige za postupak izlaganja. Obrasci uklju uju: ko-uljice tj. omote Dn-ova, terenske zapisnike, prigovore, pozive, popisne liste za zgrade, popisne liste za dijelove zgrada, skice snimanja, skice dijelova zgrade. Analogna Knjiga prigovora i analogni dnevnik predmeta nisu propisani Uredbom, me utim prilikom inspekcijskog nadzora se trafe na uvid.

Nakon pripreme tehni kih i materijalnih sredstava potrebno je pripremiti i plan izlaganja, ispisati iz BPIKK popisne liste za predmetnu katastarsku op inu, te zatim animirati i informirati javnost o vafnosti procesa izlaganja i to putem lokalnih medija, javnih tribina, mjesnih zajednica i drugih organizacija. Zadatak informiranja javnosti o cjelokupnom postupku izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemlji-ta na javni uvid osobito treba shvatiti ozbiljno, te nastojati -to vi-e uputiti stanovni-tvo o vafnosti cijelog procesa zbog kasnijih posljedica. Na kraju, 15 dana prije po etka izlaganja objavljuje se javni oglas o po etku procesa izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemlji-ta na javni uvid sa svim potrebnim informacijama propisanim u Uredbi.

Sve radnje opisane do sada mogu se prikazati na *Dijagram 1*.

Dijagram 1: Prikaz aktivnosti do postupka izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta na javni uvid

3. POSTUPAK IZLAGANJA NA JAVNI UVID

Cjelokupan proces izlaganja kao i sustizanja promjena provodi se u digitalnom okruženju kroz softver za izlaganje podataka. Izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta kroz softver počinje onog trenutka kad se status baze promijeni iz faze šustizanje promjena+ u status šRad s Dn-ovima+.

Prije početka prezentiranja podataka korisnicima upisanim u popisne liste potrebno je ispisati omot Dn spisa kako bi se u isti mogli ulagati popisni listovi te zapisnici. Softver za izlaganje podataka nema mogućnost ispisa omota, pa je to do sada radeno prostoru putem upisivanjem podataka ili ispisom iz drugog programa u kojem je unaprijed pripremljena baza upisanih korisnika.

Sukladno prethodno usvojenom programu aktivnosti, Povjerenstvo izrađuje plan izlaganja tj.dnevne i tjedne rasporede izlaganja u svrhu organiziranja i slanja poziva upisanim korisnicima najmanje 8 dana prije termina izlaganja. S obzirom na raseljeno stanovništvo na našim prostorima, posebnu pozornost potrebno je obratiti na inozemne adrese korisnika zbog vremena koje je potrebno za dostavu poziva. Također s obzirom na navedenu činjenicu poželjno je planirati da proces izlaganja obuhvata period vjerskih praznika ili godišnjih odmora kada dolazi veliki dio stanovništva iz inozemstva. U tom periodu poželjno je osigurati slobodne termine kako bi se podaci izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta mogli izložit korisnicima koji nisu pozvani ali imaju pravni interes na nekretninama u toj katastarskoj općini. Ukoliko je riječ o izlaganju u ruralnim sredinama, član Povjerenstva s prostora katastarske općine u kojoj se obavlja izlaganje na javni uvid znatno olakšava posao u smislu osobnog uruivanja poziva, pribavljanja nepoznatih adresa korisnika i informiranja lokalnog stanovništva.

Dnevni i tjedni rasporedi termina izlaganja na javni uvid izrađuju se analogno. Mogućnost organiziranja termina unutar softvera i sukladno tome ispisivanje poziva i popisnih listova, Povjerenstvima bi olakšala posao i utjedela na vremenu pripremu takve analogne evidencije.

Povjerenstvo u zakazanom terminu u službenim prostorijama prima pozvane upisane korisnike te im prenosi i vizualno predava sve podatke vezane za njihove nekretnine. Povjerenstvo pri svakom

prijemu stranke obvezno uzima izjave na zapisnik, koje iako nisu propisane Uredbom, ali su sastavni dio Dn spisa. Prilikom izlaganja podataka nekoliko je mogućih ishoda:

1. korisnici upisani u popisni list pristupaju pred Povjerenstvo i daju svoju suglasnost na upisano stanje (čl. 54. st. 6. Uredbe) potpisom na popisni list i zapisnik
2. korisnici upisani u popisni list ulafu usmeni prigovor koji se odnosi na osobne podatke. Sve vrste promjena u programu za izlaganje zahtijevaju otvaranje predmeta, osim promjene adrese korisnika. Takve vrste promjena obavljaju se na licu mjesta. Nakon izvršene promjene stranke daju svoju suglasnost potpisom na izmijenjeni popisni list i zapisnik
3. korisnici upisani u popisni list ulafu usmeni prigovor na zapisnik koji se odnosi na prijenose posjeda temeljem rješenja o nasljeđivanju, kupoprodajnih ugovora, darovnih ugovora, sudskih presuda. Uz odgovarajuću dokumentaciju, Povjerenstvo ovakvu vrstu prigovora otvaranjem predmeta provodi na licu mjesta
4. korisnici upisani u popisni list izjavljuju usmeni prigovor, koji zahtijeva terenski uvid (granice posjeda, cijepanje parcele, evidentiranje izgrađenog objekta). Za ovakve vrste prigovora koji se ne mogu provesti na licu mjesta stranke ispunjavaju propisani pismeni obrazac za prigovor. Zbog prethodno spomenutih stavova JLSvezanih za evidentiranje izgrađenih objekata i promjene na parcelama, povjerenstva su dovedene u nezgodnu situaciju zbog nametnutih stavova s jedne strane i regulative propisane Uredbom s druge strane
5. korisnici koji nisu evidentirani u BPIKK, a imaju pravni interes upisuju se temeljem dostatne dokumentacije, a ukoliko je potreban terenski uvid podnose pismeni prigovor Povjerenstvu
6. u zajednici komunalnoj nekretnine, upisani korisnici izjavljuju prigovor na sukorisni ki udio. Ukoliko je u zajednici komunalnoj dogovoru sa svim upisanim korisnicima i na temelju dostavljene dokumentacije moguće, ovakav prigovor se riješava odmah na licu mjesta. Međutim, ako to nije moguće korisnik ispunjava pismeni prigovor koji zahtijeva terenski uvid. U ovakvim vrstama prigovora, to je se do sada pokazalo kao najčešći i ishod. Samim tim povjerenstva su primorana terenskim uvidom utvrditi činjenično stanje. Utvrđivanje tog stanja predstavlja problem posebno na poljoprivrednom zemljištu na kojem nema izgrađenih objekata. Uzimajući u obzir članak 63. Uredbe koji kaže da se u slučaju spora oko upisa neke parcele u popisni list, parcela upisuje u popisni list onog korisnika koji je drži u posjedu, s tim da se u primjedbi za tu parcelu upisuje da je posjed sporan, kako je teško, pa možda se reći čak i nemoguće utvrditi tko i u kome udjelu u odnosu na cjelinu zaista koristi spornu nekretninu. S obzirom da se za ovakve vrste prigovora izražuje rješenje o odbijanju ili usvajanju prigovora u kojima uvijek postoji nezadovoljna strana koja izjavljuje žalbu na takvu rješenje, povjerenstva su iako je protivno odredbama Uredbe dovedene u situaciju da raspravljaju o pravima. S druge strane upisivanje spornog posjeda na pojedinačnoj parceli nije softverski riješeno s obzirom da se takva napomena može upisati samo za popisni list u cijelosti, te nakon ispisa popisnog lista ta napomena nije vidljiva. Zbog toga Povjerenstvo o spornim parcelama vodi analognu evidenciju.
7. Korisnici upisani u popisni list ulafu prigovor na upisanu površinu ili kulturu. Ova vrsta prigovora ne može se riješiti na licu mjesta, zahtijeva terenski uvid te stranke popunjavaju propisani obrazac za prigovor
8. Korisnici upisani u popisni list ulafu prigovor za brisanje srušenog objekta iz BPIKK. Ova vrsta prigovora zahtijeva terenski uvid, te stranke popunjavaju propisani obrazac za prigovor

U slučaju negativnog rješenja prigovora, Povjerenstvo izražuje rješenje o odbijanju prigovora. Iako je članom 74. Uredbe propisano da se rješenje izražuje softverski, softver nema takvu mogućnost pa se rješenje izražuje posebno, dostavlja se strankama, te se naknadno pohranjuje u BPIKK. Ovaj nedostatak u softveru bi trebalo što prije otkloniti.

Sve vrste promjena u BPIKK, bez obzira da li su one prijavljene Povjerenstvu usmeno ili u pismenom obliku (osim promjene adrese korisnika), zahtijevaju otvaranje predmeta u softveru u digitalnom obliku, a to znači i u obliku evidencije predmeta u analognom obliku. Tako se dodatno gomila dokumentacija i usporava postupak, posebno kad je riječ o usmenim prigovorima izjavljenim Povjerenstvu, koji se rješavaju na licu mjesta. Bilo bi korisno razmisliti da se ovakvi prigovori rješavaju po skraćenoj proceduri bez nepotrebnog administriranja.

U katastarskim opčinama u kojima postoje nekretnine u etaftnom vlasništvu, Povjerenstva na javni uvid izlažu i podatke o etaftnim jedinicama. S obzirom da je veliki broj JLS tek krenuo u ovaj postupak, izlaganje nekretnina u etaftnom vlasništvu predstavlja određeni izazov, a može se reći čak i problem. Problematika izlaganja nekretnina u etaftnom vlasništvu leži u činjenici da je veliki broj stanovnika odselio i ne postoje kvalitetne evidencije upisanih stanova jer velika većina njih nije upisana u zemlji-knjižnoj evidenciji. Upis nepoznatog korisnika, iako Uredba nalaže drugačije, je u ovom slučaju nemoguća izbjega s obzirom da se isti ne može nikako utvrditi. Softver za izlaganje u dijelu izlaganja nekretnina u etaftnom vlasništvu po dosadašnjem iskustvu nije dovoljno razvijen, te je nejasan kako za članove Povjerenstva tako i za upisane korisnike. Softver za izlaganje nema mogućnost ispisati popisnog lista posebnog dijela zgrade pa se on ispisuje iz nekog drugog softvera. Osim zajedničkog popisnog lista koji se ispisuje iz softvera za izlaganje, korisnici daju svoju suglasnost na diočni plan te popisni list posebnog dijela zgrade kako je prikazano na Slici 7.

Bosna i Hercegovina Općina Luvno Katastarska općina LIVNO III Šifra općine: 135622 Ulica: MATICE HRVATSKE														Brijunski list Brijunski list Brijunski list							
POPISNI LIST ZA ZGRADU I POSEBNE DIOLOVE ZGRADA														478	1/1	Brijunski list					
PODACI O NOSIOCU PRAVA NA OBJEKTU																					
Ime i prezime				Adresa						Matični broj		Obim prava na objektu		Brijunski list							
KRIŠTO RUDOLFA LUBIČA				MATICE HRVATSKE 15								1/1									
Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Za zgradu														Namjena korišćenja objekta	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list
				Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list	Brijunski list				
				350	7		2	15		2-8	3	0	1	1	0	3	65	Dvosoban stan			

Slika 7: Popisni list posebnog dijela zgrade

Kako bi se mogao okončati postupak izlaganja na javni uvid, upisanim korisnicima nije su adrese prebivališta nepoznate i nisu se javili u postupku izlaganja nekretnina na javni uvid, Povjerenstvo imenuje privremeni zastupnika. Privremeni zastupnik za takve korisnike samo potvrđuje upisano stanje u BPIKK.

Svu analognu dokumentaciju koja nastaje u postupku izlaganja potrebno je pohraniti i digitalno u BPIKK. Digitalno pohranjivanje znači da se sva analogna dokumentacija mora skenirati i pohraniti digitalno na vanjsku memoriju, a zatim pojedinačno pohranjivati u BPIKK. Taj postupak, posebno u katastarskim opčinama s velikim brojem popisnih listova, oduzima jako puno vremena, te u konačnici usporava postupak izlaganja. Mogućnost direktnog pohranjivanja dokumentacije kroz softver u BPIKK u određenoj mjeri bi ubrzala taj proces i na taj način uštedjela bar malo vremena.

Status svakog popisnog lista vodi se digitalno kroz softver i može biti: neizložen, suglasan, nije suglasan, prigovor, nije se odazvao i ponovno izlofiti. Primjer vo enja evidencije statusa popisnog lista prikazan je na *Slika 8*.

Kat.općina	POP.LISTA	Status POP.LISTA	Posjednici	Parcele
LIVNO II	376	Izložen	JAREBICA SAFETA SALIH (1609959140004) 1/4 - Nije se odazvao JAREBICA SAFETA SENAD (1002970140006) 1/4 - Suglasan JAREBICA SAFETA SUAD (1811960140004) 1/4 - Suglasan KOVAČIĆ SAFETA SENADA (0909966145003) 1/4 - Suglasan	555 253m ² 931 17m ² 1545 6511m ²
LIVNO II	377	Izložen	JAREBICA ALIJE FIZA (1307952145004) 1/1 - Suglasan	393/1 211m ² 393/2 349m ² 393/3 346m ²
LIVNO II	378	Izložen	MRŠA TOFIKA UD. FIKRETA (1208956145000) 1/1 - Suglasan	540 147m ²
LIVNO II	379	Izložen	LJUVIĆ ANTE JOZO (1205964140019) 1/1 - Suglasan	1431/30 670m ²
LIVNO II	380	Izložen	KRŽELJ ILIJE STIPO (2006950140009) 1/1 - Suglasan	1057 64m ²
LIVNO II	381	Izložen	VIDOVIĆ VINKA FILOMENA 1/1 -	1457/29 1387m ²
LIVNO II	382	Izložen	SULJEVIĆ MALJA SAMIJA (1105962140009) 1/1 - Nije se odazvao	523 310m ²
LIVNO II	383	Izložen	JOZIĆ FRANE ZDRAVKO 1/1 - Nije suglasan	1241 541m ²
LIVNO II	385	Izložen	ČUBELA ALEKSANDRA IVANKA (0205965145002) 1/2 - Nije se odazvao JOZIĆ ALEKSANDRA ŽELJKO (0511961140026) 1/2 - Suglasan	746/1 50m ² 750 152m ²
LIVNO II	386	Izložen	JOZIĆ STIPE ANTE (1012962143646) 1/5 - Nije suglasan JOZIĆ STIPE IVAN (2801961140021) 3/5 - Nije suglasan JOZIĆ STIPE JAKOV (2001958143641) 1/5 - Nije suglasan	753 253m ² 754 307m ²

Slika 8: Evidencija statusa popisnih listova u softveru za izlaganje podataka

Pored digitalno vo ene evidencije statusa popisnih listova u softveru, Povjerenstvo je dužna voditi i analogni dnevnik Dn-ova i predmeta. Iako vo enje takve analogne evidencije nije propisano Uredbom, praksa je pokazala da se iste prilikom inspeksijskog nadzora traži na pregled. Ovakvo dvojno vo enje evidencije, digitalne i analogne, lanovima Povjerenstva oduzima dosta vremena i vjerojatnost pojavljivanja pogreška je ve a. Digitalna evidencija koja se ve vodi u softveru, uz neka poboljšanja mogla bi se jednostavno ispisati iz softvera, ime je i mogu nost pojave pogreška zbog vo enja dvojne evidencije manja nego pri analognom vo enju takvih evidencija. Ovu praksu je potrebno to prije promijeniti jer je analogno vo enje dnevnika, kad oni postoje u digitalnom obliku zaista nepotrebno.

Sam softver za izlaganje potrebno je dodatno usavršiti za ovaj postupak s obzirom da postoje određene neusklađenosti samog programa i zakonske regulative sukladno navedenim u prethodnom tekstu.

4. ZAVRŠETAK IZLAGANJA

U trenutku kad su riješeni svi prigovori i izloženi svi popisni listovi, Povjerenstvo izrađuje zapisnik o završetku izlaganja. Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove (FGU) nakon primitka tog zapisnika, obavlja kontrolu dokumentacije nastale u postupku izlaganja, te ukoliko ima nedostataka u zadanim rokovima nalafle njihovo otklanjanje. Nakon otklanjanja istih i obavljanja kontrole FGU izdaje akt kojim potvrđuje završetak postupka izlaganja podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta na javni uvid za predmetnu katastarsku općinu, potvrđuje izradu BPIKK ime se stje u uvjeti za potpis i njegov održavanje, te korištenja za uspostavu ili zamjenu zemljišne knjige.

5. ZAKLJUČAK

Iz svega navedenog može se zaključiti da je priprema za izlaganje, kao i samo izlaganje na javni uvid podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta kompleksan i zahtjevan posao u koji se uključuje sve višestruke JLS na prostoru Federacije BiH. Konačni cilj je nova baza podataka katastra nekretnina koja će odražavati stvarno stanje na terenu. Postojeće stanje katastarske evidencije zasnovano na izmjeri staroj 100 i više godina otežava gospodarski razvoj i prostorno planiranje, kako za JLS tako i za sve fizičke i pravne osobe. Zbog određenih nedostataka u zakonskoj regulativi i zauzetih stavova JLS vezanih za izgradnju objekata ovaj se proces odvija na različite načine na prostoru Federacije BiH, te ne postoji jedinstvena procedura provođenja postupka. Bilo bi korisno otkloniti nedostatke u regulativi, a na neki način uvjeriti JLS da imaju i interes imati evidentirano stvarno stanje na terenu, nego neevidentiranjem sprječavati bespravnu gradnju, što se kroz praksu pokazalo neuspješnim. Softverska rješenja u postupku izlaganja na javni uvid podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta potrebno je u narednom razdoblju dodatno usavršiti i prilagoditi proceduri kako bi ista bila svrhovita i dodatno u digitalnom okruženju olakšana tijekom postupka.

LITERATURA

Ivković, M., Vilus, J., Kukuruzović, A. (2005): Problemi pri izlaganju podataka katastarske izmjere na javni uvid (Tretini hrvatski kongres o katastru)

Roić, M., Lesko, I. (2011): Treba li se katastrom provoditi zemljišna politika (II kongres o katastru u BiH Ilidža)

Uredba o izlaganju na javni uvid podataka izmjere i katastarskog klasiranja zemljišta (Šlufbene novine FBiH, broj: 92/160)

Zakon o promjeru i katastru nekretnina (Šlufbeni list SRBiH, br. 22/84, 12/87, 26/90, 36/90; Šlufbeni list RBiH, br. 4/93 i 13/94 i Šlufbene novine Federacije BiH, broj 61/22)

Zakon o promjeru i katastru zemljišta (Šlufbeni list SRBiH, br. 14/78, 12/87 i 26/90; Šlufbeni list RBiH, br. 4/93, 13/94 i Šlufbene novine Federacije BiH, broj 61/22)

PRACTICAL ASPECT OF SUBMITTING THE CADASTRAL SURVEY DATA TO PUBLIC INSIGHT

Abstract: Aero- photogrammetric survey of most of the territory of the Federation of Bosnia and Herzegovina was carried out in the early 1980s and all activities continued until the beginning of the war, and from the end of the war until 2003. The purpose was submitting the cadastral survey data to public insight. In the geodetic meaning, the aerophotogrammetric survey data is the basis for land register establishment. The change of the legal framework in 2003 completely suspended the procedure of submitting cadastral survey data to public insight. Submitting the cadastral survey data to public insight regulation adopted in 2016 provided continuation of activities.

In the 40-year period from the time of the survey to the time of submitting such data to public insight, numerous changes occurred in the field. Great number of those changes are not recorded in land register and presented at the plans, such as roads, city blocks and apartment buildings.

Commissions named by municipal/city council provide the procedure of submitting the cadastral survey data to public insight in one cadastral municipality using paper list. This article will address practical aspect of submitting the cadastral survey data to public insight, with particular reference to the problems encountered by commissions working on such matters.

Keywords: Submitting the cadastral survey data to public insight, regulation on submitting cadastral survey data to public insight, commission, practice, paper list